

Soli Deo Gloria

Jedině Bohu buď sláva

Říjen 2024

Ročník 5, číslo 48

*... aby všichni byli jedno
jako ty, Otče, ve mně a já v tobě,
aby i oni byli v nás,
aby tak svět uvěřil,
že jsi mě poslal.*

(Jan 17,21)

OBSAH

Blaze pronásledovaným	3
Zapalte svíčku na obou koncích a brzy bude pryč	5
Identita a svoboda	9
Základy křesťanské jednoty	14
Jednota svatých	17
Jako my jsme jedno	27
Charakter a kvalifikace starších (2)	30
Neofytos – „ne nově vzešlý“	33

Vydává **Spolek Soli Deo Gloria**
 Bellušova 1810/19, 155 00 Praha 5
 Odp. redaktor Jaroslav Kernal
 © Spolek Soli Deo Gloria
www.solideogloria.cz
kernalj@solideogloria.cz
 Č. účtu 2602365989/2010 (Fio)
 Vychází měsíčně.
 Ev. č.: MK ČR E 24450
 Tisk: Tisk Pětka s.r.o.
 Horova 1631
 252 63 Roztoky

SOLI DEO GLORIA

*Jaké dobro, jaké blaho tam, kde
bratři bydlí svorně! (Ž 133,1)*

Nemalou část svého života prožil David uprostřed lidu, který byl rozdělený. Ať již před tím, než se stal králem, kdy byl pronásledován Saulem a musel i celou svou rodinu odvést do bezpečí, nebo když se stal králem, ale kraloval jenom na Judou a v zemi byla občanská válka, nebo v závěru svého života, kdy musel čelit vzpourám svých synů, kteří zemi a lid opět rozdělovali. Proto je jeho volání tak autentické.

Téma jednoty Božího lidu je přetřásané od samotného počátku. Ani první církve se mu nevyhnula – viz korintský sbor.

Proto je tímto směrem orientováno i toto číslo Soli Deo Gloria, a chceme se jím zabývat také v číslech následujících.

Kéž jsou nejen články o jednotě, ale i ostatní články pro vás požehnáním a radostí a pomohou vám zaměřit se na toho, který je původcem skutečné jednoty Božího lidu – na Pána Ježíše Krista.

Jaroslav Kernal

BLAZE PRONÁSLEDOVANÝM

Jan Želivský (1380–1422)

Blaze těm, kdo jsou pronásledováni pro spravedlnost. (Mt 5,10)

Jestliže někdo z mocných, kteříž se zdají být křesťany, se ti stane nepřítelem proto, žes mu vytkl hřích, a bude tě pronásledovat, jsi blahoslavený s Janem Křtitelem, ano to není špatná společnost; vždyť ani Jan nebyl zabit pro nějaké pohanství nebo kacírství, ale proto, že káral Herodovo cizoložství, když mu říkal:

Není dovoleno, abys měl manželku svého bratra! (Mk 6,18)

A co bylo proroků, ti nebyli utraceni od pohanů, nýbrž od svých, a to nikoli pro nějakou zpohanilost, ale že kárali jejich hříchy. Kdo tedy pro při Boží trpí, ten je pravý mučedník.

Bernard říká: „Pomyslím-li na Joba sedícího na smetišti, na Křtitele na poušti a zabitého mečem Herodovým, na Petra popraveného na šibeničním dřevě, na Pavla a Jakuba, z nichž jednoho skolil Neronův a druhého Herodův meč, na Vavřince uškvařeného na vidlici, přemýšlím o tom, jak Bůh bude trestat ty, které zavrhuje, když takto trestá ty, které miluje“, jako svatého Jana Husa a Jeronýma.

Tak jako Ezau, připomíná Zlatoústý, pronásledoval Jákoba, tak synové tohoto věku pronásledují syny věku budoucího. A tak jako Jákob se postavil na odpor nejinak než útekem, i jeho synové takto přemáhají zlé. Jako totiž matka zapřísahala Jákoba: „Můj synu: Ihned uprchni k mému bratru Lábanovi do Cháranu. Zůstaneš u něho nějaký čas, dokud rozhoření tvého bratra nepomine“ (Gn 27,43–44), tak také na každý den učí církve své syny, když jsou pronásledováni:

Když vás budou pronásledovat v jednom městě, prchněte do jiného. (Mt 10,23)

Ovce nepronásleduje vlka, ale vlk ovci. Tak pronásledoval Kain Ábela, Židé Krista, ne Kristus Židy, kacíři křesťany, ne křesťané kacíře. Ovce se živí trávou, vlk se vrhá na maso.

Koho vidíš, že na louce Písma sbírá kvetoucí rostliny spravedlnosti, to je ovce. Koho vidíš, jak se těší z krve pronásledovaných, to je vlk.

Není tedy pochyby, že vždycky jsou dobří pronásledováni a souženi těmi zlými, a proto se potřebujeme pokořit pod mocnou ruku Boží, aby nás vysvobodila v čas strážně. Neboť ďábel nepřestává obcházet, a hledá, koho by sežral, koho z věřících by zahubil, ponejvíce ty, na nichž vidí, že jsou zvláště horliví v Slově Spasitelově.

Tak Pána křížují, kdo jej pronásledují v jeho kněžích nebo jeho věřících. Ale Pán praví:

*„Saule, Saule, proč mne pronásleduješ?“ Saul řekl: „Kdo jsi, Pane?“
On odpověděl: „Já jsem Ježíš, kterého ty pronásleduješ. Marně se
vzpínáš proti bodcům!“ (Sk 9,4–5)*

Výňatek z kázání z 28. května 1419. Přeložil Amedeo Molnár.
Vydal Kalich pod názvem *Výzva Jana Želivského* v r. 1954.

ZAPALTE SVÍČKU NA OBOU KONCÍCH A BRZY BUDE PRYČ

Charles H. Spurgeon

Může se klidně drbat na hlavě ten, kdo pálí svíčku na obou koncích, ale ať dělá, co dělá, jeho světlo brzy zhasne a on se ocitne ve tmě.

Mladý Jack Bezstarostný promrhal svůj majetek a zůstaly mu jen rozdrbané gatě. Byl přesně tím případem: „Lehce nabył, lehce pozbył; rychle získal, rychle utratil.“ Kdo si svůj majetek vydělá, udrží ho lépe než ten, kdo ho zdědí. Jak říká Skot: „Kdo získá výbavu dřív, než dostane rozum, je jejím pánem jen krátce.“ A tak to bylo i s Jackem. Peníze mu prodělávaly kapsy. Sám se jich nedokázal zbavit dost rychle,

a tak si sehnal pěknou partičku, která mu pomohla, a to tak, že si pomohla sama. Jeho jmění se rozplynulo jako libra masa v boudě psů. Byl přítelem všech, a teď je pro všechny bláznem.

Přišel k penězům starého radního Nenasyty, neboť byl jeho synovcem, ale jak se říká, vidle následovaly hrábě, rozhazovač byl dědicem hrabivce. Bůh byl k některým z nás velmi milosrdný v tom, že nás nikdy nenechal shromažďovat peníze, neboť většině lidí se podlomí nohy, když se setkají s velkou vlnou štěstí. Mnozí z nás by byli většími hříšníci, kdyby nám byly svěřeny větší měšce. Chudák Jack měl spoustu peněz, ale málo rozumu. Peníze se snáz utratí, než vydělají. Co se těžko shromažďuje, snadno se rozhazuje. Starý pán si pěkně vystlal své hnízdo, ale Jack se postaral o to, aby peří létalo jako vločky sněhu v zimě. Zbavoval se peněz plnými lopatami a pak plnými vozíky. Po utracení úroků začal polykat kapitál, a tak zabil husu, která snášela zlatá vejce. Své stříbro a zlato promrhal způsobem, o němž se nesluší ani mluvit. Nešlo to dost rychle, a tak si koupil dostihové koně, aby s nimi mohl závodit. Dostal se do rukou šmelinářů a upadl do společnosti, o níž chceme slyšet jen málo; když se takové dámy usmívají, lidské peněženky pláčou. Jsou to studny beze dna, a čím víc do nich blázen nahází, tím víc se tam vejde. Největší krása často způsobí největší zkázu. Hazard, ženy a víno stačí k tomu, aby se z prince stal chudás.

Neustále vyndávat a nikdy nevracet zpátky brzy vyprázdní i ten největší pytel, a tak to zjistil i Jack. Ale nevšimal si toho, dokud se nerozloučil s posledním šilinkem, a pak řekl, že ho okradli. Jako ten hloupý Tom, který strčil prst do ohně a řekl, že měl smůlu.

Jak na slunci rosa se jeho peníze zaleskly krátce.

Když na placení došlo, neměl se k žádné splátce.

Jeho heslem bylo „pít a nechat pít“. Každý den byl svátek a v každý svátek byla hostina. Nejlepší vína a nejdražší lahůdky mu vyhovovaly, protože hodlal vést prasečí život, který je prý krátký a sladký. Opravdu se do toho vrhnul po hlavě. Staré přísloví říká: „Mladý žrout, starý žebrák“, a zdálo se, že se rozhodl dokázat jeho pravdivost. Tlustá kuchyně dělá hubenou závět; ale on do závěti nemůže napsat, ani co

by se za nehet vešlo a ještě mu zbyde místo na tucet dodatků. Vlastně nebude psát žádnou závět, protože po sobě nezanechá nic než nesplacené účty. Z celého jeho majetku nezbude dost ani na to, aby měl na pohřeb. Toho, co v blahobytu rozházel, bylo dost na to, aby měl do konce života kabát na zádech a knedlík v hrnci, ale on si nikdy neviděl na špičku nosu a nedohlédl až na konec. Vysmíval se rozvážnosti a ta se teď mračí na něj. Trest sice pokulhává, ale nakonec na něj dojde. Platí za svou pošetilost tělem i duší, peněženkou i vlastním životem. Přesto je stále bláznem, a kdyby měl další příležitost, znovu by tancoval stejný tanec. Jeho lehký měšec mu přináší těžké srdce, ale nemohl si svůj koláč nechat a současně ho také sníst. Tak jako ten, kdo se večer opije, je ráno na suchu, stejně tak ten, kdo hýřil penězi, když je měl, cítí jejich nedostatek o to víc, když jsou pryč. Jeho staří přátelé se na něj docela vykašlali; vymačkali pomeranč a teď odhazují slupku. Stejně dobře hledej mléko u holuba jako pomoc u člověka, který tě miloval pro tvé pivo. Kamarádi z mokré čtvrti tě nechají na holičkách a odkopnou tě, když jsi na dně.

Jack má mnohem větší problémy, než je nedostatek peněz, protože jeho charakter je pryč a je jako shnilý ořech, který nestojí za rozlousknutí. Sousedé o něm říkají, že je to ubožák, který nestojí ani za to, aby mu svěřili zelný záhon. Nikdo ho nezaměstná, protože by si nevydělal ani na sůl, a tak chodí od patníku k patníku a nemá, kde by hlavu složil. Dobré jméno je lepší než zlatý pás, a když i to zmizí, co člověku zbude?

Co zanechal? Na zemi nic! Přesto má marnotratný syn Otce v nebi. Kéž vstane a jde k němu, ať už je jakkoli otrhaný. Může být cítit po prasečím žlabu, a přesto může běžet rovnou domů a nenajde zamčené dveře. Velký Otec mu radostně vyjde vstříc, políbí ho, očistí, oblékne a dá mu začít nový a lepší život. Když je hříšníkovi nejhůř, není na tom pro Spasitele tak špatně, pokud se jen odvrátí od své špatnosti a bude volat k Bohu o milost. Je to dlouhá ulička, kde se nedá vrátit zpátky, ale to nejlepší ze všech naráčení je obrácení se k Bohu celým svým srdcem. Velký Otec pomůže kajícímu marnotratníkovi, aby to dokázal. I kdyby svíce dohořela celá, Slunce na nebi stále svítí. Podívej se, ubohý rozhazovači: Pohled na Ježíše, a žij. Jeho spása je bez peněz a zadarmo. I když nemáš ani haléř pro své požehnání, Pán Ježíš ti

požehná zadarmo. Hloubka tvé bídy není tak hluboká jako hloubka Božího milosrdenství. Budeš-li věrný a spravedlivý ve vyznání hříchů, které bys chtěl odpustit, bude Bůh věrný a spravedlivý v odpuštění hříchů, které vyznáváš.

Ale modli se, ať už další den nepokračuješ tak, jak jsi, protože právě tento den může být tvůj poslední. Nebudeš-li chtít poslechnout jasná slova Honzy Oráče, který má na mysli tvé dobro, vzpomeň si na tuto staromódní říkanku, která byla opsána z náhrobního kamene:

„Ztráta zlata je veliká,
Ztráta zdraví je větší,
Ale ztráta Krista je taková,
že ji nikdo nemůže napravit.“

Z knihy *Obrazy Honzy Oráče*.
Napsal a ilustroval Charles Spurgeon.

IDENTITA A SVOBODA

Ole Kristian Hunt

Nedávno jsem měl to potěšení setkat se s vynikajícím mladým člověkem. Ve škole byla o několik let napřed a pohybovala se na takové intelektuální úrovni (alespoň ve vědeckých disciplínách), že jsem si připadal jako ignorant. K tomu se pojila přátelskost a otevřenost ke všemu (dokonce i k mé víře), která byla přemáhající a podmanivá.

Tato brilantní mladá osoba je biologicky žena, ale sama se označila za „homosexuála“. Stejně jako mnoho jiných translidí přijala mužské jméno, aby se přizpůsobila své nové pohlavní identitě (a já si uvědomuji, že kdybych ji oslovil ženským zájmenem, jak to dělám zde, urazil bych ji i mnoho dalších).

Abych byl upřímný, jsem hluboce vděčný, že nechápu, jaké to je pro tohoto mladého člověka. Byl jsem typicky neohrabaný a neformální teenager (když se ohlédnu na staré fotografie, vypadá to, jako by mi tělo ještě úplně nesedělo), ale prostě nemám vhlad do toho, jaké to je cítit se tak zásadně nesvůj kvůli svému přirozenému pohlaví. Nevím, jak je těžké cítit se tak nepatřičně nebo špatně ve svém vlastním těle.

Ale spolu s vírem dalších myšlenek ve mně celé setkání rozvířilo úvahy o otázkách identity a svobody – protože pro tuto mladou osobu je její identita zabalena do slovního spojení „homosexuál“.

Pro ni je to to, čím je. To ji definuje a popisuje. Popírat jakoukoli její část (jak to, přiznávám, dělám svým používáním ženských zájmen) by podle ní znamenalo násilí na její bytostné identitě a svobodě jako lidské bytosti.

V průběhu lidských dějin bylo přirozené, že se identity utvářely v souvislosti s omezenými svobodami. „Heterosexuálové“ často nevnímají „heterosexualitu“ jako základní součást své identity, protože nikdy nebyla nezákonná. U „homosexuálů“ však byla zákonná svoboda navazovat vztahy mezi osobami stejného pohlaví omezena, a proto tvoří mnohem důležitější součást toho, kým se vnímají být.

Další příklad: Norská vlajka je pro většinu Norů cennější než britská vlajka pro většinu Britů – protože byla za nacistické okupace zakázána.

Svoboda a omezení

„Svoboda“ je však obtížný pojem. O svobodě obvykle hovoříme jako o politické nebo právní: o svobodě od právních omezení. A tak mohou dospělí homosexuálové nyní svobodně (bez právního postihu ve Spojeném království) navazovat vztahy s osobami stejného pohlaví za vzájemného souhlasu.

Svoboda má však i další rozměry. Vnitrostátní právo není jediným omezením. Existují praktická a přirozená omezení svobody. Zákony Spojeného království mi sice nebrání vznášet se nad zemí, ale gravitační zákon ano!

Z právního hlediska mám sice svobodu mít sex s jakýmkoli dospělým člověkem, který s tím souhlasí – ale jeho vyžadovaný souhlas neznamená, že moje právní svoboda je svobodou absolutní, protože dotyčné osobě se nemusí chtít.

Jako křesťan také vím, že pro stejný příklad existují další omezení, protože Boží zákon mi zakazuje sexuální jednání mimo biblické manželství. Jako svobodný dospělý jsem byl osvobozen od právních omezení. Za předpokladu, že bych si našel ochotného partnera, byl jsem osvobozen od praktických omezení – ale nebyl jsem svobodný, protože moje duše a svědomí byly omezeny Božím slovem.

Identita

A přesto jsem právě díky této skutečnosti, že identita tolika lidí je spjata s jejich svobodou definovat své pohlaví nebo se zapojit do sexuálních aktů, velmi vděčný za to, že jsem takto omezený.

Bylo by nesprávné tvrdit, že moje sexualita nehraje žádnou roli v mé identitě nebo sebepojetí – zejména to, že jsem ženatý muž, je součástí mentální sítě osoby, za kterou se považuji. Stejně tak by však bylo nesprávné tvrdit, že se jedná o absolutní nebo zásadní součást mé identity.

Dokážu si snadno představit, že bych o tuto svobodu přišel (například kdyby mi vzali manželku nebo kdybych utrpěl nějaký vážný úraz či měl zdravotní potíže), a přestože bych se považoval za

člověka, který ztratil něco důležitého, jako křesťan mám svou identitu zabalenou – především – v *Kristu*. Je v jeho osobě, v jeho životě, v mém duchovním spojení s ním.

V Kristu

Existují i další věci, které dělám a kterými jsem, které tvoří složitou síť mé identity, a některé z nich jsou pro mě velmi důležité: Mám své vlastní koníčky, jsem turista, rád hraju na trombon, jsem nadšený čtenář, jsem blondatý a modrooký, jsem běloch, miluji kávu, mám rád kočky, jsem biologický muž, heterosexuál, mám anglo-norské kořeny, jsem bilingvní, jsem manžel, kazatel, otec (ačkoli dcera se nám ještě nenarodila).

Přestože jsem křesťan, všechny tyto věci jsou součástí obrazu toho, jak se vnímám a jak očekávám, že mě budou vnímat ostatní. A přesto je však mou nejpodstatnější součástí to, že jsem v *Kristu*: je to můj „nejvyšší jmenovatel“ – je to hlavní část mé identity, která ovlivňuje všechny ostatní a působí na ně. K seznamu svých identifikátorů bych mohl přidat: hříšník, rouhač, ten, kdo závidí, reptal – i když tyto aspekty jsou ty, které se mi nelíbí.

Moje identita v *Kristu* s nimi pracuje, a říká mi, že se k nim nehodí, a tak je skrze moc Ducha svatého, když pomalu chodím se svým Spasitelem, opracovává a odstraňuje ze mě. Snadno bych si mohl představit aspekty identity, které jsou mi drahé, a přesto mi Kristus přikazuje, abych se jich zbavil. Spolu s Augustinem bych mohl říci: „Pane, učiň mě čistým ... ale teď ještě ne.“

Bezpečná identita

Proč to všechno říkám? Protože ve složité síti mé identity budou existovat aspekty – i ty důležité – které už nemohu svobodně (z důvodu zákonných nebo přirozených omezení) uplatňovat. Když nemám čas, nemohu si přečíst knihu (běžný jev). Pokud si zlomím nohu, nemohu se vydat na túru. Pokud mě moje církve už nebude chtít, nebo pokud mi v tom bude bránit věk či zdravotní stav, nemohu už být kazatelem. Moje světlé vlasy už začínají bělat. Cokoli z toho – nebo něco významnějšího, jako je ztráta dítěte nebo manželky – může způsobit krizi identity: Kdo jsem? Jsem to ještě já? Mám ještě nějakou hodnotu nebo smysl?

A to je ta opravdu úžasná věc, že moje základní, nejvýznamnější identita je v Kristu: protože mám jistotu plynoucí z Písma, že tuto svobodu nemohu nikdy ztratit.

Kdo nás odloučí od lásky Kristovy? Snad soužení nebo úzkost, pronásledování nebo hlad, bída, nebezpečí nebo meč? ... Ale v tom ve všem slavně vítězíme mocí toho, který si nás zamiloval. Jsem jist, že ani smrt ani život, ani andělé ani mocnosti, ani přítomnost ani budoucnost, ani žádná moc, ani výšiny ani hlubiny, ani co jiného v celém tvorstvu nedokáže nás odloučit od lásky Boží, která je v Kristu Ježíši, našem Pánu. (Ř 8,35.37–39)

Můžeme si dobře představit, jak jako křesťané přicházíme o svobody, jak se to dělo od nejstarších dob církve. Mohli bychom ztratit svobodu slova nebo chráněný status charitativní organizace, dokonce i svobodu shromažďování nebo bohoslužeb. Vlády by mohly (opět) přijmout zákony, které by naše setkávání právně omezovaly – v mnoha zemích to již dělají.

Mohou existovat skutečná fyzická omezení, která nám brání v důležitých aspektech našeho křesťanského života – můžeme být uvězněni nebo zabiti – a přesto se nic z toho, jakkoli to může ovlivnit naši svobodu a ano, i naši vlastní identitu, nemůže dotknout naší identity v Kristu. Této svobody se nemohou dotknout. Nejdůležitější součástí naší identity je svoboda od jakéhokoli násilí.

Laciná identita

A právě toto mi dělá největší starost ohledně mé skvělé mladé přítelkyně: Byla jí prodána laciná identita, která je příliš zranitelná a snadno omezitelná vnějšími silami.

Nakonec to není identita, která by přinášela radost a odměnu. V porovnání s identitou, kterou mám v Kristu – „jenž nás miluje a svou krví nás zprostil hříchů a učinil nás královským kněžstvem Boha, svého Otce“ (Zj 1,5b–6a) – je ta její příliš dočasná a příliš pozemská. Připomínám, že „sobecké vášně ... vedou boj proti [naší] duši“ (1Pt 2,11, zvýraznění doplněno).

Nacházíme svou identitu a svobodu v Ježíši Kristu? Samozřejmě, že naše identita se bude utvářet ze všech možných dalších aspektů – některých významných, jiných nepodstatných – některých spravedlivých a hodných pěstování, jiných hříšných, jichž je třeba se zbavit – ale je jádro toho, kým jsme, zabaleno do toho, kdo je Ježíš a co udělal?

Amen, amen, pravím vám, že každý, kdo hřeší, je otrokem hříchu. Otrok nezůstává v domě navždy; navždy zůstává syn. Když vás Syn osvobodí, budete skutečně svobodni. (J 8,34–36)

ZÁKLADY KŘESŤANSKÉ JEDNOTY

Martyn Lloyd-Jones (1899–1981)

Žádné otázce se v současné době nevěnuje tolik pozornosti ve všech skupinách a částech křesťanské církve jako otázce jednoty církve. Píše se o ní, mluví se o ní a káže se o ní. Všichni se jistě shodneme na tom, že křesťanská církev by měla být jednotná, že byla Bohem určena k tomu, aby byla jednotná. A proto se dále musíme shodnout na tom, že je tragédií, že do života církve kdy vstoupilo rozdělení. Kromě toho musíme všichni považovat rozdělení za těžký hřích. To je společný základ. Ale když už jsme to řekli, je třeba také poukázat na to, že zjevně panuje velký zmatek a mnoho neshod v tom, co je jednota, jaká je její povaha a jakým způsobem je třeba jednoty dosáhnout a zachovat ji.

Některé současné názory

Na tuto otázku existuje mnoho různých názorů. Římskokatolické řešení tohoto problému je, zcela nevyhnutelně a navzdory tomu, co se v současné době jeví jako větší vstřícnost, prostě začlenění do její instituce a organizace. *Semper eadem* je její velké heslo: církev je „stále stejná“. Z jejího pohledu a na základě její definice tomu tak musí být. Proto je zcela logické, že její představa jednoty spočívá v tom, že všechny ostatní součásti církve by se měly vrátit k ní, která je „jedinou a pravou církví Kristovou“. Podobný názor zastávají i takzvané „pravoslavné“ církve, řecká a ruská.

Existují však i jiné názory, z nichž některé s tímto pohledem ostře kontrastují svou otevřeností. Nejrozšířenější z nich tvrdí, že to, co je žádoucí, je viditelná jednota a spojení všech, kdo se nazývají křesťany v jakémkoli smyslu. Jednota znamená, že všechny části křesťanské církve, kdokoli, kdo se hlásí ke jménu křesťan, by se měli společně scházet, stýkat se a pracovat společně a představovat tak společnou frontu nepřátelům křesťanství.

Na tomto místě je třeba zmínit ještě jeden názor, který se zdá být v evangelikálních kruzích poměrně populární. Ten chápe jednotu ve smyslu setkávání se na jakémsi „fóru“, kde je možné „diskutovat“ o různých pohledech na křesťanskou víru a kde lidé mohou prezentovat své různé „náhledy“ v naději, že nakonec dospějí k nějaké společné dohodě. Existují i jiné názory, ale pro potřebu tohoto stručného shrnutí je to takto dostačující.

Rozsah této studie

Toto téma je nesmírně složité a bylo o něm napsáno mnoho knih. Můj cíl v tomto příspěvku je velmi omezený; je jím prozkoumat dvě pasáže Písma, které jsou v této souvislosti nejčastěji citovány. Mám samozřejmě na mysli 17. kapitolu Janova evangelia a 4. kapitolu listu Efezským, a to zejména Jana 17,21 a Efezským 4,13. Právě tyto verše jsou dnes velmi často citovány a používány jako hesla, výroky, které zdánlivě celou záležitost jednou provždy vyřeší a postaví ji mimo jakýkoli spor či diskusi. Je proto nezbytné, abychom je velmi pečlivě prozkoumali.

Navrhuji je prozkoumat ve světle následujících otázek:

1. Jaká je povaha nebo charakter pravé jednoty?
2. Jaké místo v této otázce jednoty zaujímá učení a víra?
3. Jak jednotu vzniká?

Nejvíce pozornosti je věnováno třetí otázce, a to z důvodu jejího praktického charakteru. Většinový pohled předpokládá, že cesta k jednotě nevede přes diskuse a úvahy o učení, ale spíše skrze společnou práci a modlitbu. Hesla říkají, že „doktrína rozděluje“, ale že když budeme „společně pracovat“ a „společně se modlit“, dospějeme k jednotě. Nabývá to na vážnosti, když se to aplikuje na otázku evangelizace. Nejčastějším argumentem, který se používá, abychom zdůraznili životně důležitou a naléhavou závažnost této otázky jednoty, je, že bez ní není evangelizace možná, že rozdělená církev je pro svět pohoršením a že dokud jsme rozděleni, svět nám nebude naslouchat. Proto je prý naléhavě nutné, abychom se spojili, abychom mohli evangelizovat. Často nám bylo tvrzeno, že právě v otázce evangelizace můžeme být jistě všichni zajedno.

Během evangelizační kampaně v Londýně před několika lety přinesl dnes již zaniklý týdeník *The Christian World* článek s titulkem „Během kampaně uzavřeme teologické příměří“. K tomu se zavázal i jeden známý evangelikální vedoucí: „Všichni můžeme být v každém případě ekumeničtí v evangelizaci.“ To, že teprve po skončení samotné evangelizace je třeba se začít zabývat doktrínou, je velmi rozšířený a převládající názor.

Z toho všeho je zřejmé, že je nesmírně důležité, abychom měli jasno v otázkách, které jsem položil v souvislosti se základem jednoty křesťanů. Je proto nezbytné, abychom tyto klíčové pasáže pečlivě prostudovali. Mým cílem je také ukázat, že všeobecný smysl novozákonního učení podporuje a potvrzuje správný výklad těchto dvou pasáží. Tím se budu zabývat ve 4. kapitole.

Z knihy Martyna Lloyd-Jonese *Základy křesťanské jednoty*,
Banner of Truth 2003.

JEDNOTA SVATÝCH

Jaroslav Kernal

Neprosím však jen za ně, ale i za ty, kteří ve mně uvěří skrze jejich slovo, aby všichni byli jedno, jako ty Otče ve mně, a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby svět uvěřil, že ty jsi mě poslal. Slávu, kterou jsi mi dal, dal jsem jim, aby byli jedno právě tak, jako my [jsme] jedno, já v nich a ty ve mně, aby byli přivedeni k dokonalosti v jedno, aby svět poznal, že ty jsi mě poslal a zamiloval sis je právě tak, jako sis zamiloval mne. (J 17,20–23)

To, co v tomto textu čteme, je ohromující v mnoha ohledech. Ježíš mluví o tom, že dal svým učedníkům svou slávu, kterou měl od Otce! Bůh, který řekl, že svou slávu nikomu nedá, říká, že svou slávu sdílí s těmi, které povolal za syny. Ježíš také říká, že svět má poznat, jak moc Otec učedníky miluje – miluje je právě tak, jako si zamiloval a miluje svého jediného a jedinečného Syna, Ježíše Krista. To jsou věci, které nám berou dech. A Ježíš říká tato slova na pozadí své modlitby za jednotu. Jednota křesťanů nebo církve je v dnešní často skloňovaným slovem, proto potřebujeme dobře rozumět tomu, co o ní říká Bible. A tento oddíl je jedním z nejlepších textů v celém Písmu, na kterém si to můžeme ukázat. Položíme si dnes několik jednoduchých otázek, na kterých si vysvětlíme, kdo je povolán k jednotě, co je jednota, proč je jednota tak důležitá a jak ji máme zachovávat. Kdo, co, proč a jak. Pojďme k první otázce:

Koho se jednota týká?

Kdo je povolán k jednotě? To je otázka, kterou si musíme položit ještě dříve, než budeme přemýšlet o tom, co tato jednota znamená. Když si vysvětlíme, koho se týká, bude mnohem jednodušší rozumět tomu, co znamená. Odpověď je na jednu stranu velmi jednoduchá a je obsažena v samotném textu – jednota se týká těch, kdo věří v Pána Ježíše Krista. Pán Ježíš se tady modlí nejenom za ty, kteří jsou už jeho

učedníky, tedy v té době to bylo těch dvanáct, kteří byli stále s ním, a kromě nich ještě širší skupina – ve Skutcích 1,15 čteme o tom, jak se po Pánově nanebevstoupení sto dvacet učedníků modlilo v horní místnosti – jednalo se nejspíš o stejnou místnost, ve které jedl Ježíš beránka se svými učedníky, kde umyl učedníkům nohy, kde je vyučoval o Duchu svatém a kde se modlil tuto modlitbu. V 1. Korintským 15,6 se mluví o pěti stech bratřích, kterým se Ježíš ukázal v těle po svém vzkříšení. Takže to byla skupina Ježíšových učedníků, kteří s ním byli, když byl na zemi, ale tady v té modlitbě rozšiřuje dopad té modlitby na všechny učedníky – modlí se za ty, kdo v něj uvěří skrze slovo jeho učedníků. To znamená, že se modlí za všechny své učedníky ve všech dobách až do jeho druhého příchodu. To je, myslím, jasné.

Co je ale už méně jasné, je to, kdo přesně je tím, kdo věří v Ježíše Krista. Jsou lidé, kteří nevěří, a je jasné, že ti sem nepatří. Ale potom jsou další, kteří řeknou, že věří v Ježíše Krista. Svědkové Jehovovi věří v Ježíše Krista. Římští katolíci věří v Ježíše Krista. Mormoni věří v Ježíše Krista. Dokonce muslimové věří v Ježíše Krista a jeho druhý příchod. A co lidé, kteří sice věří v Ježíše Krista, ale nevěří, že vstal z mrtvých – věří všichni tito lidé v Krista Písma? Mluvíme o velmi vážné věci, proto se musíme ujistit, že víme, co to znamená být křesťanem. Co nám k tomu říká Písmo? Myslím, že bude stačit, když se podíváme do Janova evangelia a potom konkrétně do sedmnácté kapitoly.

Kdo je křesťan podle Jana? Hned na začátku svého evangelia mluví Jan o tom, že Pán přišel do svého, ale jeho vlastní ho nepřijali. Ale těm, kteří ho přijali, dal moc stát se Božími dětmi (J 1,11–12). Křesťan je ten, kdo přijal Pána Ježíše Krista. Co to znamená? Jan to vysvětluje hned v následujícím verši:

Ti se nenarodili, jen jako se rodí lidé, jako děti pozemských otců, nýbrž se narodili z Boha. (J 1,13)

Tohle je jeden z velkých důrazů celého Janova evangelia – nové narození, znovuzrození, narození z Ducha. Proto říká: „Musíte se znovu narodit“ (J 3,3). Křesťan je ten, kdo se narodil z Ducha svatého. Jenom tak mohl přijmout Ježíše, jenom tak může věřit v Krista, jenom

takový člověk může činit pokání a věřit evangelium. Proto také Jan napsal toto evangelium, aby lidé věřili, že *Ježíš je Syn Boží a ve víře v něj měli věčný život*. Proto se Ježíš ptal člověka slepého od narození, kterému vrátil zrak, jestli věří v Syna člověka (J 9,35). Proto řekl Tomášovi, který pochyboval o jeho vzkříšení: „Nebud' nevěřící, ale věřící“ (J 20,27). Ježíš mluví o tom, že jeho ovce znají jeho hlas a jdou za ním (J 10,27). Křesťan je ten, kdo následuje Pána Ježíše Krista, tedy poslouchá jeho slovo, zachovává ho. To už jsme u Jana 17. Ježíšovi učedníci jsou ti, kdo přijali jeho slovo a zachovávají ho. Jsou to ti, kdo jsou posvěceni pravdou Božího slova. Přijímají Boží slovo jako pravdu a tato pravda posvěcuje jejich životy. Nejsou to lidé, kteří odmítají jeho slovo, kteří na něj nespolehají, nejsou to lidé, kteří setrvávají v hříchu, ale jsou to ti, kdo se posvěcují skrze víru v Pána Ježíše Krista. Narodili se z Ducha svatého, milují Pána Ježíše zjeveného v Písmu, přijímají jeho slovo, poslouchají ho a žijí svatě, posvěcují se. To jsou účastníci jednoty v Kristu. To jsou lidé, za které se Ježíš modlí. To jsou ti, kdo uvěřili v Krista skrze zvěstované Slovo evangelia. O takových lidech je náš dnešní text. Jste jimi? Narodili jste se z Ducha? Milujete Pána Ježíše Krista? Posloucháte ho? Posvěcujete Pána ve svých srdcích, takže je svatý celý váš život? Potom jste povoláni k jednotě, za kterou se Ježíš modlí. A to nás vede ke druhé otázce:

Co je jednota?

O čem přesně tady Ježíš mluví? Co tím myslí, když se modlí za učedníky, aby byli jedno? Podívejte se do toho textu – Ježíš mluví o sjednocení s ním a o zkušenosti takové jednoty, jakou má on se svým nebeským Otcem. Tady můžeme vidět, proč je tak důležité nejprve definovat, kdo je křesťan. Je to někdo, kdo se narodil z Ducha svatého, kdo má vztah s Pánem Ježíšem Kristem. Jenom takový člověk může být s Pánem sjednocený.

Jak taková jednota vypadá? Klíčové je zde zase jedno malé slovo, které se opakuje ve dvacátém prvním a ve dvacátém druhém verši, vždycky když se mluví o tom, aby byli jedno. A potom je tam vždycky srovnávací příslovce – *jako*. Je tam význam srovnání – tak, jako, právě tak, jako, podle toho, jako ... Měřítkem jednoty učedníků je jednota Otce a Syna. Co můžeme říci o jednotě, která je v Bohu?

Na prvním místě můžeme říci, že je to tak velká jednota, tak velké sjednocení, že můžeme (a dokonce musíme) mluvit o jedinství. Bůh je jeden. Ačkoliv vyznáváme, že Otec je plně Bůh, Syn je plně Bůh a Duch svatý je plně Bůh, současně tvrdíme, že nejsou tři bohové, ale jeden Bůh. Nejsme triteisté, tedy nevěříme ve tři bohy, ale jsme monotéisté, tedy věříme v jednoho Boha. Ale kdykoliv mluvíme o jednom Bohu, máme na mysli Otce, Syna a Ducha svatého. *Uctíváme jednoho Boha v Trojici, a Trojici v jednotě bez míšení osob a bez rozlučování podstaty, jak říká staré křesťanské vyznání víry. A pokračuje: Neboť jako nás křesťanská pravda nutí vyznávat, že je každá osoba sama o sobě Bůh a Pán, tak nám obecné náboženství zapovídá říkat, že jsou tři Bohové nebo Páni.* To je jednota, která je v Bohu samotném. Tato jednota je nám dána za vzor pro naši jednotu. Za stejnou jednotu, jaká je v Bohu samotném, se modlí Ježíš ohledně učedníků. A proto mluví o své církvi jako o svém těle.

Jako je v jednom těle mnoho údů a nemají všechny stejný úkol, tak i my, ač je nás mnoho, jsme jedno tělo v Kristu a jeden druhému sloužíme jako jednotlivé údy. (Ř 12,4–5)

Nejsme všichni stejní, nemáme být, ani nemůžeme být, protože jinak bychom si nemohli sloužit k růstu, ale jsme jedno tělo. Patříme k sobě a nelze oddělit nějaký úd, takže by nebyl součástí těla. Chtěl bych zdůraznit tři věci, které se týkají jednoty křesťanů, jednoty těla, a které vyplývají z jednoty, která je v Bohu samotném. První věc, kterou si musíme uvědomit, je, že se jedná o duchovní jednotu. Jednota v Bohu je duchovní jednota. Není to fyzická jednota. Je to jednota, která je založená na duchovních skutečnostech. Proto je tato jednota možná jenom tam, kde jsou znovuzrození křesťané, kde je duchovní podstata. Nelze spojit nové stvoření se starým. Proto čteme:

Nedejte se zapřáhnout do cizího jha spolu s nevěřícími! Co má společného spravedlnost s nepravostí? A jaké spolužití světla s temnotou? (2K 6,14)

To platí pro jakoukoliv duchovní činnost, pro každé duchovní spojení: S těmi, kteří nejsou znovuzrozeni, nemůžeme společně uctívat Boha, ani se s nimi modlit, nemůžeme s nimi spolupracovat na duchovních věcech. Můžeme spolupracovat na věcech tohoto světa a děláme to, nejde to jinak, protože i když nejsme ze světa, jsme ve světě. Ale nemůžeme společně evangelizovat, nemůžeme mít společné shromáždění, nemůžeme mít opravdové přátelství, nemůžeme vstupovat do manželství s nevěřícími. Je to jiné, když jeden z manželů uvěří v Krista a druhý nikoliv – je to podobné, jako když jsme uvěřili a musíme spolupracovat se světem v mnoha praktických věcech. Ale není zde možná duchovní jednota.

To nás vede ke druhé věci – duchovní jednota totiž musí být vždycky postavená na pravdě. Vztah v Bohu samotném mezi osobami Boží trojice stojí na pravdě. Bůh je pravda. Jednota v Bohu je jednota pravdy. Bůh je pravda sama, všechna pravda z něj vychází. Nám je tato pravda zjevená skrze Syna a v jeho Slovu. To je zdroj pravdy, to je pravda samotná. Proto i naše jednota musí být založená na pravdě. Bez pravdy nemůže existovat žádná skutečná jednota. Jednota křesťanů je duchovní, protože je založená na Kristu, na novém narození z Ducha svatého, který je Duchem pravdy, a je to také jednota doktrinální, protože je založená na pravdě Božího slova. Abychom tedy mohli usilovat o zachování jednoty Ducha spojení svazkem pokoje (Ef 4,3), musíme rozumět tomu, kdo je křesťan a stát pevně na základních pravdách evangelia. A k tomu přistupuje třetí věc, která nás vede k další otázce:

Proč máme zachovávat jednotu?

Pán Ježíš se modlí za jednotu svých učedníků a ve v. 21 a 23 mluví o cíli této jednoty: Je to svědectví světu. A s tím souvisí ta třetí věc, která se týká jednoty: Ačkoliv je jednota Kristových učedníků duchovní záležitostí, nebude neviditelnou, ale díky tomu, že je založená na pravdě evangelia, bude se také projevovat navenek. Jednota nemůže zůstat skrytá, ale bude zjevná. Není to ale jednota organizační, jde o jednotu organismu, těla, a ta se projevuje jinak než jednota organizace. Než se k tomu ale dostaneme, podívejme se nejdřív na cíl jednoty, protože z něj můžeme porozumět i tomu, jak se bude jednota Kristových učedníků projevovat.

... aby tak svět uvěřil, že jsi mě poslal. ... svět aby poznal, že ty jsi mě poslal a zamiloval sis je tak jako mne. (J 17,21.23)

Svět má uvěřit, že Otec poslal Syna a svět má poznat, že ho poslal a že si zamiloval Kristovy učedníky jako svého Syna samotného. Milovaní, to je dech beroucí vyjádření! Kristova církev je svědectvím o Kristu samotném. Není to svědectví o lidech, ani o kazatelích, není to svědectví o budovách, o charitě, o aktivitách, o hudbě, o politickém nebo sociálním vlivu, ale je to svědectví o Kristu samotném a o Boží lásce, jak k Synu, tak k nám. Pán Ježíš se ztotožňuje se svou církví, což je pochopitelné, když ji nazývá svou nevěstou a svým tělem. Církev je svědectvím o Kristu.

Církev má kázat evangelium, získávat učedníky, křtít je a vyučovat, ale především má být svědectvím. A to není o tom, *co* církev *dělá*, ale *čím* církev *je*. Církev je jedním tělem Pána Ježíše Krista. Pořád si musíme připomínat, čím jsme začínali – kdo je Kristův učedník, tedy koho se jednota týká, a co tato jednota znamená. Když tohle budeme mít na mysli, můžeme jít k tomu, co má být zjevné na životě církve, aby byla svědectvím o Kristu. V tomto textu jsou zmíněné tři věci.

Na prvním místě je tady skutečnost, které má svět uvěřit – že Otec poslal Syna. Jak se tohle může projevit na životě církve? Velmi jednoduše se to projeví dvojím způsobem – jednak to bude svědectví slova, poselství církve, které církev zvěstuje, evangelium Kristovo:

Vždyť Bůh neposlal svého Syna na svět, aby soudil, ale aby skrze něj byl svět spasen. (J 3,17)

Aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Jenom v Janově evangeliu skoro dvacetkrát Ježíš říká, že Otec ho poslal, z toho pětkrát v 17. kapitole (v. 3, 8, 18, 21, 23, 25). A jestli to bylo poselství Ježíše, musí to být i poselství jeho učedníků:

A my jsme spatřili a dosvědčujeme, že Otec poslal Syna, aby byl Spasitelem světa. (1J 4,14)

To je zpráva, kterou Kristova církev hlásá do celého světa.

Ale kromě toho je to také svědectví života církve. Kdyby církev hlásala tuto zpráva, ale život církve se točil kolem světských věcí, kolem budov, majetku, politiky, společenských témat, potom církev nebude tímto svědectvím. Jak má svět uvěřit, že Otec poslal Syna? Ze slov i z života církve. Z jednoty církve s Kristem a spolu navzájem. Z toho, že Pán Ježíš Kristus je v centru všeho dění v církvi, v centru života církve, je hlavním tématem kázání, modliteb i rozhovorů jednotlivých křesťanů. Je tím nejdůležitějším v životě Kristových učedníků. Proto 17. verš mluvil o posvěcení pravdou, Slovem. Písma svědčí o Kristu. Mimochodem tato víra, kterou má svět uvěřit, že Otec poslal Syna, není spasitelnou vírou, ale je dosvědčující vírou. Svědectví církve má být v tomto ohledu naprosto přesvědčivé.

Jak ale může být, jestli se církev podobá světu? Jak může být, jestli křesťané žijí jako svět? Církev není abstraktní jednotka, ale jsou to jednotliví křesťané, a o ně tady jde! Jejich slova a jejich vyznání musí jít ruku v ruce s jejich životem. Resp. jejich život by měl jít ještě dál, než jdou jejich slova. Křesťan by měl udělat ještě víc, než o čem mluví, že má dělat a že dělá.

Svět má také poznat, že si Otec zamiloval Syna. O tom opět mluví kázání církve. Ale živá demonstrace této skutečnosti je v tom, že křesťané žijí jako ti, kdo jsou milováni Otcem. A jsou milováni tak, jako si Otec zamiloval Syna. O jaké lásce je tady řeč? Je to absolutní, dokonalá, nezasloužená, přemáhající a neodolatelná láska. Jak by tohle mělo být vidět na životech křesťanů? V této své modlitbě Ježíš mluví o zachování a vytrvalosti svatých. To je něco, co přináší dokonalý pokoj do životů křesťanů. To je veliké svědectví o tom, že si nás Otec zamiloval jako svého jediného Syna. Máme pokoj s Bohem a v Bohu, navzdory všemu, co se děje v tomto světě. Jsme těmi, kteří působí pokoj. Máme radost z Ducha svatého – zdrojem této radosti je Bůh sám. Jsme spokojení a šťastní v Bohu. Radujeme se z Boha a z Božího díla. Radujeme se z toho, že naše jména jsou zapsaná v nebesích. To je důkaz Boží lásky k nám a svědectví tomuto světu. A posvěcujeme se jeho Slovem, oddělujeme se od hříchu a žijeme svatě, protože Bůh si nás zamiloval a my už nechceme hřešit.

Tohle je v krátkosti svědectví Pánových učedníků, Kristovy církve, která je jednotná. To je církev, která je upnutá na Krista samotného,

kde je Alfou i Omegou, středem života, učení i svědectví církve. Proto je taková církev jednotná, protože Kristus je jejím středem. A to nás vede k poslední otázce z našeho textu:

Jakými prostředky jednotu zachovávat?

Ukázali jsme si, kdo je povolán k jednotě v Kristu, mluvili jsme o tom, co jednotu znamená a proč je jednotu církve důležitá. Nakonec se musíme podívat, co náš text říká o prostředcích, jimiž máme jednotu církve zachovávat. A tady nacházíme jedno z nejsilnějších prohlášení Nového zákona vůbec. Ježíš říká:

Slávu, kterou jsi mi dal, dal jsem jim, aby byli jedno, jako my jsme jedno – já v nich a ty ve mně. (J 17,22–23)

Ježíš nám dal svou slávu, abychom byli jednotní. Jsme jeho nevěstou, jeho tělem, a proto s ním sdílíme i jeho slávu. Není to naše sláva, ale je to jeho sláva. Přesto tato sláva spočívá na nás a je v nás, protože on je v nás a Otec je v něm. Ježíš nám dal svého Ducha, Ducha pravdy, který vychází z Otce a Syna. Tento Duch nás naplnil, zapečetil pro den vykoupení a bude v nás navěky. Třetí osoba Boží trojice z nás učinila svůj chrám, jsme příbytek Ducha svatého – jako jednotlivci i jako církev, tělo Kristovo. Ale kromě toho v nás skrze Ducha přebývá také Kristus a v něm je také Otcova plnost. Jsme v Kristu a on je v nás. To je sláva, kterou s námi sdílí. Proto také Pán Ježíš řekl učedníkům:

Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo, a můj Otec ho bude milovat; přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek. (J 14,23)

To není o nějaké vyšší úrovni křesťanství, že by byli učedníci, kteří milují Pána a zachovávají jeho Slovo a učedníci, kteří nemilují Pána a jeho Slovo nezachovávají. Kdo nezachovává jeho Slovo, není posvěcován Slovem pravdy, nemiluje Krista (J 14,24). Takový člověk není zapečetěn Duchem, není znovuzrozen z Ducha, není příbytkem Ducha, nemá Ducha Kristova, není Kristův učedník. Nemá Kristovu slávu, není milován Otcem. Samozřejmě všichni mnoho chybujeme, ale Kristův učedník

ví, že má u Otce Přímlovce, Ježíše Krista spravedlivého, takže vyznává své hříchy a Pán ho očisťuje od každé nepravosti (1J 1,8–2,1).

Ale vraťme se k té slávě, kterou Pán dal svým učedníkům. O jaké slávě tady mluví? Už o ní mluvil na začátku své modlitby – je to sláva jeho dokonaného díla, sláva kříže. Tato sláva je nerozlučně spojená s jeho láskou. Protože nás miloval, dal sám sebe jako obět smíření za naše hříchy. A na kříži se v plnosti zjevila jeho sláva. Na kříži prokázal svou lásku k nám až do krajnosti – tak oslavil Otce a v tomto díle Otec oslavil Syna. Tuto slávu dal svým učedníkům, aby byli jedno. Jak? Tím, že budou vydávat sami sebe druhým, že budou mít stejnou lásku, jakou Otec miloval Syna a jakou si zamiloval také je. Proto jim řekl:

Nové přikázání vám dávám, abyste se navzájem milovali; jako já jsem miloval vás, i vy se milujte navzájem. Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým. (1J 13,34–35)

V lásce se v plnosti projevuje Kristova sláva a jenom v lásce můžeme také zachovávat jednotu Ducha.

Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. Ať se děje cokoliv, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. (1K 13,4–7)

Takovou láskou si Bůh zamiloval nás, takovou láskou máme milovat jedni druhé. Už jsem zmínil několik věcí, které jsou svědectvím o našem sjednocení s Bohem – pokoj, radost, svatost, spravedlnost z Ducha svatého. Láska je svědectvím o našem vzájemném sjednocení, o jednotě v církvi. Láska, která dává přednost druhému. Láska, která nehledá svůj prospěch, nepočítá křivdy, ale raduje se z pravdy. Taková láska odpouští druhým, co má proti nim. To je láska, která dříve než jde za bratrem tahat třísku z jeho oka, nejdřív vytahuje trám ze svého vlastního. To je láska, která dříve, než jde za bratrem s nějakou stížností, napomenutím nebo výtka, jde nejdřív na kolena za Bohem, a teprve

potom, možná (!), také za bratrem. A když už jde za bratrem, jde v duchu mírnosti a dává si pozor sám na sebe, aby nepodlehł pokušení (Ga 6,1). Tak neseme břemena jedni druhých (Ga 6,2).

A naopak tato břemena neneseme, když s břemenem bratra nebo sestry, jdeme za jiným bratrem nebo sestrou. Je to jedno, jestli se jedná o jejich hřích, selhání nebo jen naše podezření – láska se neraduje ze špatnosti, proto o ní nemluví s nikým jiným kromě Boha a potom možná také toho, koho se to týká.

Přinášíš-li tedy svůj dar na oltář a tam se rozpomeněš, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem; potom teprve přijď a přines svůj dar. (Mt 5,23–24)

A jestliže ty máš něco proti bratrovi, odpusť mu, jako Pán odpustil tobě. Musíme si neustále připomínat, co všechno Pán odpustil nám, posvěcovat se pravdou jeho Slova, rozjímat nad Kristovým křížem a jeho láskou k nám, abychom se mohli milovat navzájem a odpouštět jedni druhým. To je jednota Kristovy církve.

Především však mějte lásku, která všechno spojuje k dokonalosti. A ve vašem srdci ať vládne pokoj Kristův, k němuž jste byli povoláni v jedno společné tělo. (Ko 3,14–15)

JAKO MY JSME JEDNO

Matthew Henry (1662–1714)

Aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě, aby i oni byli v nás, aby tak svět uvěřil, že jsi mě poslal. Slávu, kterou jsi mi dal, dal jsem jim, aby byli jedno, jako my jsme jedno – já v nich a ty ve mně; aby byli uvedeni v dokonalost jednoty a svět aby poznal, že ty jsi mě poslal a zamiloval sis je tak jako mne. (J 17,21–23)

Co je cílem této modlitby? „Aby všichni byli jedno“ (v. 21). Totéž bylo řečeno již dříve: „Nechť jsou jedno jako my“ (v. 11) a znovu ve verši 22. Ježíši Kristu na tom hodně záleželo. Někteří se domnívají, že jednota, za kterou se modlí ve verši 11, má zvláštní vztah k učedníkům jako služebníkům a apoštolům, aby byli jedno ve svém svědectví o Kristu; a že za soulad evangelistů a shodu prvních hlasatelů evangelia vděčíme této modlitbě. Ať jsou nejen jednoho srdce, ale i jedné úst a mluví totéž. Jednota služebníků evangelia je krásou i silou zájmu o evangelium. Je však jisté, že jednota, za kterou se modlí ve verši 21, se týká všech věřících. Je to Kristova modlitba za všechny, kteří jsou jeho, a můžeme si být jisti, že je to modlitba vyslyšená – „aby všichni byli jedno“, jedno v nás (v. 21), jedno „jako my jsme jedno“ (v. 22), „v dokonalosti jednoty“ (v. 23). Zahrnuje to tři věci:

1. *Aby byli všichni začleněni do jednoho těla.* „Otče, pohlédni na všechny jako na jedno a potvrď tu velkou listinu, kterou jsou začleněni do jedné církve. Ačkoli žijí na vzdálených místech, od jednoho konce nebe až po druhý, a v mnoha dobách, od počátku až do konce času, a nemožou tak mít mezi sebou žádnou společenství ani vzájemný kontakt, ať jsou přesto sjednoceni ve mně, své společné Hlavě.“ Kristus se modlil, aby – na základě jeho smrti – byli všichni spojeni v jedno (J 11,52; Ef 1,10).

2. *Aby byli všichni oživováni jedním Duchem.* To je jasně naznačeno v tomto textu – „aby byli v nás ... jedno“. Jednotu s Otcem a Synem působí a udržuje pouze Duch svatý. „Kdo se oddá Pánu, je s ním jeden

duch“ (1K 6,17). Ať jsou všichni označeni stejným obrazem a nápisem a ovlivňováni stejnou mocí.

3. *Aby byli všichni spojeni poutem lásky a lásky, aby všichni byli jednoho srdce.* „Aby všichni byli jedno“: (1) *V úsudku a vnímání:* Ne v každé maličkosti – to není ani možné, ani potřebné, ale ve velkých Božích věcech, a v nich se na základě této modlitby všichni shodují – že Boží přízeň je lepší než život – že hřích je nejhorší zlo, Kristus nejlepší přítel – že po tomto životě je další život a podobně. (2) *V postojích a sklonech:* Všichni, kdo jsou posvěceni, mají stejnou božskou přirozenost a obraz; všichni mají nové srdce, a to je jedno srdce. (3) *Ve svých záměrech a cílech:* Každý opravdový křesťan, pokud jím skutečně je, hledí na Boží slávu jako na svůj nejvyšší cíl a na slávu nebes jako na své hlavní dobro. (4) *Ve svých přáních a modlitbách:* Ačkoli se liší ve slovech a způsobu vyjadřování, přesto, protože přijali stejného Ducha synovství a dodržují stejné zásady, modlí se ve skutečnosti za totéž. (5) *V lásce a náklonnosti:* Každý opravdový křesťan má v sobě to, co ho nabádá, aby miloval všechny opravdové křesťany jako takové. To, za co se zde Kristus modlí, je ono společenství svatých, o němž vyznáváme, že v ně věříme; společenství, které mají všichni věřící s Bohem, a jejich důvěrné spojení se všemi svatými na nebi i na zemi (1J 1,3). Tato Kristova modlitba však nedojde své úplné odpovědi, dokud všichni svatí neprijdou do nebe, neboť tehdy, a teprve tehdy, budou dokonalí v jednom (v. 23; Ef 4,13).

Co je zde uvedeno jako důvod nebo vysvětlení naplnění této prosby:

Jednota, která je mezi Otcem a Synem a která je znovu a znovu zmiňována (v. 11.21–23). (1) *Považuje se za samozřejmé, že Otec a Syn jsou jedno* – jedno v přirozenosti a podstatě, rovni v moci a slávě, jedno ve vzájemné lásce. Otec miluje Syna a Syn má vždycky potěšení z Otce. Jsou jedno v záměru a jedno v působení. Důvěrnost této jednoty je vyjádřena těmito slovy: „Ty... ve mně a já v tobě“. To často zmiňuje jako svou oporu při svém stávajícím utrpení, kdy se na něj chystali vrhnout jeho nepřátelé a jeho přátelé od něj měli odpadnout; on však byl v Otcí a Otec v něm.

(2) *Kristus to zdůrazňuje v modlitbě za jednotu svých učedníků:*

[1] Jako vzor této jednoty: ukazuje, jak si přál, aby byli jedno. Věřící jsou do jisté míry jedno, jako jsou jedno Bůh a Kristus, neboť *za prvé*, je to spojení věřících pevné a těsné. Jsou spojeni božskou přirozeností,

mocí božské milosti a v souladu s božskými radami. *Za druhé*, je to svaté spojení v Duchu svatém pro svaté cíle. Není to politický orgán k nějakému světskému účelu. *Za třetí*, je to, a nakonec i bude, dokonalé sjednocení. Otec a Syn mají stejné atributy, vlastnosti a dokonalosti; to samé mají nyní věřící, nakolik jsou posvěceni; a až se milost završí ve slávě, budou spolu dokonale sladění, všichni proměněni v týž obraz.

[2] Jako *srdce* této jednoty: aby byli „jedno v nás“, aby zde byli všichni spojeni. Je jen jeden Bůh a jeden prostředník; a v tom jsou věřící jedno, že všichni souhlasí s tím, že budou záviset na přízni tohoto jediného Boha jako na své blaženosti a na zásluhách tohoto jediného prostředníka jako na své spravedlnosti. Pokud není Bůh cílem a Kristus cestou, nejde o jednotu, ale o konspiraci. Všichni, kdo jsou skutečně sjednoceni s Bohem a Kristem, kteří jsou jedno, budou brzy sjednoceni navzájem.

[3] Jako *prosbu* o tuto jednotu: Ale k čemu to je, když všichni věřící nejsou jedno tělo s Kristem a nepřijímají od něj společně milost za milostí, jako ji přijal on pro ně? Kristovým záměrem bylo přivést vzbouřené lidstvo k Bohu. „Otče,“ říká, „ať jsou všichni věřící jedno, aby byli smířeni v jednom těle“ (Ef 2,15–16), což mluví o sjednocení Židů a pohanů v církvi; o tom velikém tajemství, že „pohané jsou spoludědici v jednom těle“ (Ef 3,6), k němuž se podle mého názoru tato Kristova modlitba hlavně vztahuje, neboť to byla ta jediná veliká věc, o kterou usiloval svou smrtí ... „Otče, ať se pohané, kteří uvěřili, připojí k věřícím Židům a vytvoří se z těch dvou jeden nový člověk“ (viz Ef 2,15). Tato slova „já v nich a ty ve mně“ ukazují, co je to za spojení, které je tak nezbytné nejen pro krásu, ale i pro samotnou podstatu jeho církve. *Za první*, sjednocení s Kristem: „Já v nich.“ Kristus přebývající v srdcích věřících je životem a duší nového člověka. *Za druhé*, spojení s Bohem skrze Krista: „Ty ve mně“, abys skrze mě byl v nich. *Za třetí*, spojení se sebou navzájem, které z toho vyplývá: „... aby byli uvedeni v dokonalost jednoty“. V něm jsme doplněni do dokonalosti.

Z komentáře Matthewa Henryho k celé Bibli.

CHARAKTER A KVALIFIKACE STARŠÍCH (2)

Clifford Pond

Pokračování z minulého čísla.

12. „Má dobře vést svou rodinu“ (1Tm 3,4–5; Tt 1,6). Jde o muže, který vede svou rodinu pevně, a přesto s něhou, tak, aby ho všichni členové rodiny respektovali a podřizovali se mu. Mezi odpovědností za rodinu a odpovědností za církev existuje jasná paralela a vlastnosti, které jsou potřebné pro jedno, jsou potřebné i pro druhé.

Pavlova slova v Titovi 1,6 není vůbec jednoduché vyložit, a proto je obtížné je aplikovat v praxi. „Mají mít věřící děti, kterým se nedá vytknout nevázanost a neposlušnost.“ Někteří lidé je chápou tak, že děti staršího musí mít zachraňující víru, a my bychom tento názor měli respektovat. Myslím však, že se musíme ptát, jak dlouho máme čekat na to, aby byla zachraňující víra darována? Dovedeno do logických důsledků, žádný člověk, který má děti, nemůže být bezpečně jmenován starším, dokud jeho děti nedojdou ke spasitelné víře nebo dokud nezemřou! Také se zdá, že to činí rodiče zodpovědnými za spasitelnou víru svých dětí, a ignoruje to, že je to Boží dar. Otec je zodpovědný za své děti pouze v době, kdy jsou v jeho domácnosti, takže test se může vztahovat pouze na děti v domácnosti. V tomto kontextu by bylo velmi obtížné, aby byl muž starším, zatímco jeho děti otevřeně popírají víru buď slovy, nebo svými činy. Je ale třeba rozlišovat mezi neukázněností a nezralostí a bujností mládí. Musíme však uznat, že některé děti jsou přirozeně vzpurné a těžko zvladatelné, přestože patří do té nejzbožnější rodiny. Pak je otázkou, do jaké míry se rodiče snažili své děti učit a vychovávat. Výsledek může být často lepší, než si zaslouží; může být také mnohem horší. To je druh zralého hodnocení, které je třeba provést, když je člověk vhodný ve všech ostatních ohledech.

Komentátor Bible dr. John Gill napsal:

Není v moci žádného muže, aby své děti takovými učinil, a to, že jimi nejsou, nemůže být nikdy překážkou, aby se stal starším, pokud je k tomu způsobilý; tato fráze může znamenat nanejvýš to, aby byly vychovány ve víře, v křesťanských zásadách, učení a způsobech.

13. „Ne nově obrácený“ (1Tm 3,6). Jedná se o milostivé ustanovení v zájmu člověka i církve (1Tm 5,22). Dobrý člověk se nezkaží tím, že mu bude poskytnuto trochu času na dozrání, než se ujme práce.

14. „Musí mít dobrou pověst“ (1Tm 3,7). To je pozitivní stránka prvního požadavku, aby byl „bezúhonný“. Sousedům a kolegům v práci se nemusí líbit jeho náboženství, ale budou uznávat jeho bezúhonnost.

15. „Nemá být nadutý“ (Tt 1,7). Slovo „nadutý“ je opakem slova „vlídný“, protože poukazuje na nepohnutelný postoj mysli nebo na nepružnost. Zahrnuje aroganci a nedostatek ohledu na situaci, pocity nebo názory druhých. Lékem na to je, aby starší pamatovali, že jsou padlí lidé spasení milostí a jednají s padlými lidmi spasenými milostí. Pokud jim to nedodá mírnost, pokoru a trpělivost, pak už nic.

16. „Ne zlostný“ (Tt 1,7) je podobné slovu „ne rváč“ (viz bod 9. výše).

17. „Dobrý“ (Tt 1,8). To zahrnuje jak duchovní věci, tak dobré věci v životě obecně, jak Pavel naznačuje v listu Filipským.

18. „Spravedlivý“ (Tt 1,8). Znamená poctivost a čestné jednání, důvěryhodnost a věrnost v každém vztahu.

19. „Zbožný“ (Tt 1,8). To je život v čistotě, který je výsledkem života v Boží přítomnosti (Gn 17,1; Ef 1,4). V 1Pt 5,3 apoštol říká starším, že mají být příkladem pro stádo. To jistě znamená, že mají ukazovat cestu ve víře, naději a lásce (1K 13,13) a v pokoře a svatosti.

Možná si myslíte, že starší nikdy nenajdete, protože žádný člověk nemůže splnit všechny tyto požadavky. Sílu těchto vlastností nesmíme zlehčovat; jsou nám předloženy Pánem. Zdá se mi však, že muž může být jmenován, pokud zjevně, do očí bijícím způsobem neporušuje některý z těchto požadavků tak, že by to bránilo výkonu jeho služby staršího, a pokud vykazuje růst v oblastech, kde je nejslabší.

Kvalifikace starších

Dalo by se říci, že 1 Timoteovi 3 a Titovi 1 nám neposkytují o mnoho více, než jakýsi ucelený pohled na zbožný život, k němuž jsou povoláni všichni věřící. Mohli bychom dodat, že starší by měli být vynikajícím příkladem takového života, což je nepochybně správné. Zdá se mi však, že v těchto dvou pasážích Pavel nepodává úplný „popis práce“ starších. To je zřejmé, když si uvědomíme, že člověk může být v Pavlem popisovaných vlastnostech značně nadprůměrný, a přesto nemusí být dobrým starším. Nemělo by tedy to, co platí pro staršího, platit i pro ostatní členy církve?

Kvalifikaci, kterou hledáme, není snadné definovat, ale myslím, že musí být v oblasti nadání. To lze vyčíst z úvahy o tom, co jsem uvedl v kapitolách šest až jedenáct (publikováno v časopise č. 39–44) a v kapitolách dvacet až dvacet čtyři. V některých případech bude významným faktorem kázání zmocněné Duchem svatým. V jiných to bude dar vedení. Dále jsou to výjimečné dary osobního poradenství, skupinového vyučování, osobní evangelizace a výchovy druhých. Některí mají schopnost stmelit ostatní lidi do týmu, jiní vzbuzují lásku, horlivost pro zdraví církve nebo nadšení pro evangelium. Velmi často dojde k ustanovení někoho proto, že konkrétní dar, který má, je právě ten, který církev v danou chvíli potřebuje.

Všichni starší musí splňovat požadavky 1 Timoteovi 3 a Titovi 1. Kromě toho musí být starší obdarovaný nějakým způsobem, který prospívá církvi. S ohledem na to, že riskuji „zbytečné opakování“, si dovoluji zdůraznit, že od žádného člověka nelze očekávat, že bude mít všechny potřebné dary. Některý starší může být výjimečně nadaný, ale není podmínkou, aby měl všechny tyto dary. Stačí jeden vhodný dar, od žádného staršího by se nemělo očekávat více ani méně, ale pokud Pán někoho vybaví více než jedním darem, je to bonus, za který by církev měla být vděčná.

NEOFYTOS – NE NOVĚ VZEŠLÝ

Jaroslav Kernal

Nemá být nově pokřtěný... (1Tm 3,6)

Ve výčtu vlastností, které jsou potřebné pro to, aby nějaký muž mohl být ustanoven jako starší, je napsáno, že nemá být *neofytos*, což je výraz který Ekumenický překlad překládá jako „nově pokřtěný“, Studijní překlad jako „ne nově obrácený“, Kralická Bible, Bible 21 a Pavlík překládají výrazem „ne nováček“.

Toto slovo, *neofytos*, je jenom na tomto místě v Novém zákoně, a u takových slov není nikdy úplně jednoduché porozumět jejich přesnému významu. Sekulární řečtina používá toto slovo pro nově vzešlou nebo zasazenou rostlinu. Pozdější křesťanská tradice používá toto slovo pro nově pokřtěného nebo nově obráceného člověka. A jak uvidíme, má to svou logiku, ale nezdá se, že je to úplně všechno.

Slovo *neofytos* je složenina dvou slov – *neo* a *fytos*. *Neos* je přídavné jméno, které znamená „nový, čerstvý, mladý“. Slovo *fytos* je tvarem od slovesa *fyó* = vzrůst, vzklíčit, vzejít, rašit. Takže význam tohoto slova je „nově vzešlý“ nebo „nově vzklíčený“.

V řeckém překladu Starého zákona je toto slovo čtyřikrát: v Jobovi 14,9, v Žalmech 128,3 a 144,12 a v Izajášovi 5,7. Ve všech případech se mluví o něčem (výhonku, ratolesti, sadbě) nově vyrostlém.

Písmo zná jak slovo ‚obrácení‘ tak i ‚obrácený‘ nebo ‚pokřtěný‘. Ale Pavel, ačkoliv jinde tato slova používá, je na tomto místě nepoužil. Místo toho se pod vedením Ducha svatého rozhodl použít slovo *neofytos*, nově vzešlý. Jistě to není neodůvodněné. Slovo „nově vzešlý“ směřuje mnohem dál, než k pouhému začátku křesťanské víry.

Je-li někdo nově vzešlý, bude to nepochybně znamenat také člověka, který je nový ve víře, který je nově obrácený, příp. nově pokřtěný. Je asi pochopitelné, že takový člověk nemůže vést Boží lid, a to z mnoha

důvodů – nebude příliš zakotvený v Božím slově ani morálně zbudovaný, tedy nebude mít vlastnosti, o kterých mluví celý tento oddíl (1Tm 3,1–7).

Ovšem výraz „nově vzešlý“ by měl jít ještě dál – měl by nás vést do společenství. Ukazuje na to kontext – především sedmý verš, který říká, že musí mít dobrou pověst u těch, kdo jsou mimo církev. Jak lidé mimo církev, tak především lidé v církvi by takového člověka měli znát. Člověk, který má vést Boží lid, nemůže být nově vyrostlý ve společenství Božího lidu či do něj nově zasazený. Čím déle jste ve společenství, tím opravdovější život musíte vést. Jedinou další alternativou je větší míra pokrytectví.

Jestli chcete člověka dobře poznat, musíte s ním strávit čas. Podle prvotních vnějších projevů jenom těžko poznáte, co je v srdci člověka. Skutečnost, že se muž od své ženy na veřejnosti nehne ani na krok, ještě neříká nic o jeho věrnosti, oddanosti, službě, laskavosti, trpělivosti, jemnosti, neříká to nic, o jeho vedení, porozumění, atd. To jsou věci, které se ukáží teprve v průběhu času. Totéž platí o výchově dětí a vedení domácnosti.

Jestliže je člověk vrostlý do společenství, znamená to, že už je nějak propojený s ostatními lidmi, je s nimi srostlý. Kdybyste ho vytrhli, zbude po něm prázdné místo, bude chybět, lidé s ním budou i nadále chtít trávit čas. To znamená, že byl dobře zasazený. „Nově vzešlý“ je člověk, který se ještě nesžil s ostatními, je to člověk, který není ve sboru doma, jeho život není prorostlý s životy těch ostatních.

Když tedy Písmo mluví o tom, že ten, kdo touží po úkolu staršího, by neměl být *neofytos*, „nově vzešlý“, mělo by se jednat o člověka, kterého všichni dobře znají. Samozřejmě se to bude trochu lišit podle konkrétné situace, v jaké se sbor nachází, ale vždycky zde bude ten rozměr, že se nebude jednat o člověka nově připojeného ke sboru. Je nakonec povinností každého sboru modlit se za nové vedoucí, vyhledávat je, připravovat je, a pokud jsou kvalifikovaní, ustanovit je.

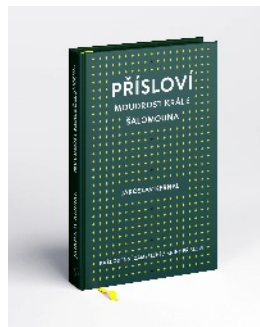

Z naší nabídky

MOUDROST KRÁLE ŠALOMOUNA Každodenní zamyšlení z knihy Přísloví *Jaroslav Kernal*

Rozměr a vazba: 110 x 160 mm, vázaná, s přebalem a záložkou.

Předprodejní cena: 280,- Kč (*Uvedená cena je za knihu v předprodeji a je platná pouze do vydání knihy v listopadu 2024. Prodejní cena bude 365,- Kč*).

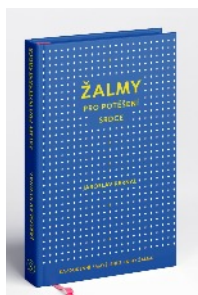
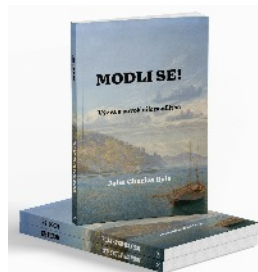

DEVĚT ZLATÝCH KUSŮ Milosrdenství chci, ne obět *Jan Hus*

Rozměr a vazba: A6, booklet.
Cena: 35,- Kč

MODLI SE! Výzva a povolání k modlitbě *John Charles Ryle*

Rozměr a vazba: 110 x 160 mm, brož.
Počet stran: 76
ISBN: 978-80-909065-5-6
95,00 Kč

ŽALMY PRO POTĚŠENÍ SRDCE Každodenní zamyšlení z knihy Žalmů *Jaroslav Kernal*

Rozměr a vazba: 110 x 160 mm, vázaná, s přebalem a záložkou.
Cena: 365,- Kč

www.eshop.solideogloria.cz

 Spolek Soli Deo Gloria

www.solideogloria.cz

Praha 2024